

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/197604,W-audycji-Przystanek-Historia-w-Polskim-Radiu-80-rocznica-Akcji-Burza-najwieksze.html>
21.05.2024, 22:54

W audycji „Przystanek Historia” w Polskim Radiu: 80. rocznica Akcji „Burza” - największej operacji Armii Krajowej

Środa, 14 lutego 2024 r., Program Pierwszy Polskiego Radia, godz. 19.30

Akcja „Burza” była największą operacją Armii Krajowej. Jej częścią była również akcja „Ostra Brama” oraz Powstanie Warszawskie. Trwała od 4 stycznia 1944, kiedy Armia Czerwona przekroczyła na Wołyniu ustaloną w traktacie ryskim granicę polsko-radziecką, do stycznia 1945.

Akcja „Burza” - największa operacja bojowa AK

15 stycznia 1944 r. na Wołyniu rozpoczęła się oficjalnie [akcja „Burza”](#). To operacja wojskowa zorganizowana i podjęta przez oddziały Armii Krajowej przeciw wojskom niemieckim w końcowej fazie okupacji niemieckiej, bezpośrednio przed wkroczeniem Armii Czerwonej, prowadzona w granicach II Rzeczypospolitej.

Akcja „Burza” miała być prowadzona przez Armię Krajową niezależnie od Armii Czerwonej. Rozkaz KG AK przewidywał natomiast współdziałanie z siłami zbrojnymi ZSRR na szczeblu taktycznym i występowanie w roli sojusznika, połączone z ujawnieniem dowództw AK wobec dowództw Armii Czerwonej.

- Armia Krajowa miała wspierać działania Armii Czerwonej, nie podlegać organizacyjnie, taktycznie pod rozkazy Armii Czerwonej, ale jednak współpracować, realizować też działania równoległe, niezależnie od Armii Czerwonej, by nie utrudniać im działań, by wręcz przeciwnie: zdobywać miasta, zdobywać niemieckie garnizony, likwidować oddziały niemieckie, tak by faktycznie wystąpić przed wkraczającymi oddziałami Armii Czerwonej jako gospodarze na ziemiach polskich

- mówił na antenie Programu 1 Polskiego Radia **dr Marek Jedynak**, dyrektor Oddziału IPN

w Białymstoku.

- Miało to być nie tylko dla Polaków, ale szerzej, w skali międzynarodowej, wyznacznikiem tego, że Polskie Państwo Podziemne istniało i że Sowieci wchodzą do samostanowiącego o sobie państwa, które ma własną administrację, na czele z Delegatem Rządu na Kraj i jego strukturami i własną armię

- opowiadał.

Operacja „Ostra Brama” czyli Polacy zdobywają Wilno

7 lipca 1944 roku rozpoczęła się operacja „Ostra Brama”. Oddziały Armii Krajowej chciały samodzielnie wyzwolić Wilno spod okupacji niemieckiej. Ostatecznie była to wspólna batalia polsko-sowiecka.

- Operacja „Ostra Brama” była elementem składowym akcji „Burza”, tej szerokiej inicjatywy zbrojnej Armii Krajowej. Polacy nie zdążyli rozpocząć działań zbrojnych przeciwko Niemcom w Wilnie samodzielnie. Front sowiecko-niemiecki szybko posuwał się w kierunku zachodnim, zanim oddziały AK podciągnęły się pod Wilno. Tutaj mówimy nie tylko o oddziałach samego Wilna, ale też oddziałach z okręgu nowogrodzkiego, który został połączony z wileńskim, by wspólnie przeprowadzić akcję odbicia Wilna z rąk niemieckich

- wyjaśnił ekspert.

Ponadto w audycji:

- Podsumowanie działań Instytutu Pamięci Narodowej w 2023 r. Gościem audycji był **dr Rafał Leśkiewicz**, rzecznik prasowy, dyrektor Biura Rzecznika Prasowego IPN.

- O książce [„Migawki z okupowanej Warszawy. 1940”](#), red. [Moniki Noszczak](#). Publikacja stanowi drugi tom serii popularnonaukowej poświęconej różnym aspektom życia w okupowanej Warszawie w latach 1939–1945. Na całość tomu składa się trzynaście artykułów. Poruszono w nich zagadnienia związane z niemieckim terrorem wobec ludności cywilnej, utworzeniem getta warszawskiego i kształtowaniem się struktur cywilnych Polskiego Państwa Podziemnego. Publikacja została przygotowana przez zespół historyków z Oddziałowego Biura Badań Historycznych Instytutu Pamięci Narodowej (OBBH IPN) w Warszawie. Ekspert: **Monika Noszczak**, OBBH IPN w Warszawie.

- Wydarzenia organizowane przez IPN oraz artykuły na portalu przystanekhistoria.pl

► [POSŁUCHAJ](#)

- [Poprzednia audycja: „Przystanek Historia”, 24 stycznia 2024](#)
- [Odcinki archiwalne na portalu przystanekhistoria.pl](#)

* * *

Cykl audycji „Przystanek Historia” jest realizowany wspólnie przez Instytut Pamięci Narodowej i Program I Polskiego Radia. Rozmowy poświęcone są ważnym wydarzeniom, które wpłynęły na dzieje Polski w XX wieku oraz ludziom, którzy tę historię tworzyli.